

Յ Ա Յ Ս Ս Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Թ Ի Լ Լ Ե Կ

ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ ԳԱԼԷՐԵՇՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԱՆ-
ԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ ծախվում են ՍՊԻՏԱԿ
ԲՈՒՄԱԶԵՑԱ զինուորականների շորերի համար
արշմալը 1 ր. և բարձր, ՈՒԽՆՍԻ շորերի հա-
մար և ՊԱՐՈՒՍԻՆ արշմը 50 կ., ՓՕԵՒՆՆԵՐ
տարափոխիկ հիւանդութիւնների դէմն ԽԻՆԱՅԻ
ԲԱԼԶԱՄԵՆ (իւղ) $1\frac{1}{4}$ ր., ՍԱ.ՊՕՆ 10 կ. և
բարձր, ՑԻՏՐԱԴ մագնեցի $1\frac{1}{2}$ ր., ԲԻՍԿՎԻՏ-
ՆԵՐ 1 ր., և բարձր, ՖԻԼՏՐՆԵՐ 4-40 ր., եր-
կաթեայ մահճակալներ 5 ր. և բարձր, սղոցներ
50 կ. և բարձր, Ճանապարհ ԱՄԱՆՆԵՐ դիւժինը
3 ր., ԳՐԻՉՉԵՐ արղը 15 կ. և բարձր, ԲԵՎՈԼ-
ՎԵՐՆԵՐ 6 ր. և բարձր 1000 ասեղ 80 կոպէկ.
արական ԹԱՄԲԵՐ 40 ր. և բարձր. ԻԴԱԿԱՆ-
ՆԵՐ 70 ր. և բարձր, ծածկոցներ, մակենտօչներ,
երեխանների շորեր 4 ր. և բարձր, հիւանալի վե-
րարկուներ 12 ր. և աւել, վերականգնող ՄՈԿ-
ՄԱՍՍԵՐ 2 ր., կողպէք ր և պօդնուներ 10 կ.
և բարձր, բօմ, կոնեակ, պօրտ-վէյն, խերես և
անդրիական օղի $1\frac{1}{2}$ ր., ՊԱՆԻՐ չեսաեր 60 կ.
և բարձր. Շուտով կը լինի լաւ թէյ 1 ր. ֆունտը:

11-20

ՀՈՅՄ ՏԵՍԱԻ ԵՒ ԲԱԺԱՆՎՈՒՄ է ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԻՆ
«ՓՈՐՁ» Կոպաճեաւ Հանրեան

THE

IV φίλη

Բովանդակութիւն. Կռուածաղեկ, ազգային վիպասանութիւն (վերջ) Պերճ՝ Պուօշեանցի. —Գաղթականութեան խնդիրը, Ա. Պալասանեան. —Ափսոս աշխատանք, բանաստեղծութիւն, Գ. Բարխուդարեանց. —Ունգարիայի ազգութիւնները, գործ Պետրոսի. —Վանքաղաքի նկարագրութիւնը, Մ. Անանեան. —Գաւառական բարբառները և անդական տարրը ուսման մէջ. Գ. Տ. Ա. —Արուեստական աշխարհահանդէսները և 1867թ. Փարիզի աշխարհահանդէսը, դասախոսութիւնն պրօֆէսոր Լավլուեյի. —Խոչ կայ, —բնագիտական նկատողութիւն, Ա. բիսովը Յովհաննիս եանց. —Երկու բանաստեղծութիւններից, Գ. Բարխուդարեանց. —Ճանապարհորդական նկատողութիւնք, Քաջերունիք: Մատենախօսութիւն՝ Էջմիածնայ գրատան հրատարակութիւնները, Գրիչը. —Դօն Քիշտ Լամանշեցի, թարգմանութիւն Յար. դպրի Առաքելեան, Գրիչը. —Ալէքսանդրի Մանցոնեայ խօսեցեալք (promessi sposi), թարգմ. ի ձեռն Հ. Եդուարդայ Հիւրմիւզեան, Գրիչը — Victor Jebé, catalogue de journaux publiés ou paraissant à Paris: Աղջային տեսութիւն, Հայաստանի անկախութիւնը և գլխավանաժողով ու հայերածոքը: Քաղաքական տեսութիւն: Յայտարարութիւնները:

Եկողյուլիս ամսուց «Փորձը» սկսում է իր երրորդ շրջանը։ Այս շրջանում «Փորձը» կը հրատարակուի մի և նոյն ուղղութեամբ և մի և նոյն աշխատակիցների գործակցութեամբ։ Տարեկան գինը մնում է 10 ր.։

Անցեալ շրջանների գրքերը կարելե է ստանալ Խմբագրութեան մէջ, ուր և բացուած է երրորդ շրջանի ստորագրութիւնը հասցէն. Տիֆլիս. редакція журнала «Пордзъ», галлерея Арапуни на Дворцовой улицѣ. Արտասահմանից, Tiflis, redaction du journal Pords.

Խմբագիր Հրատարակիչ Աբգար Յովհաննիսեան

80ԻՆԻՍԻ 20

Дозволено Цензурою 19 Іюня Тифліст 1878 г.

Ten-year View Manual

K **K** **K** **K** **C**

ТИФЛИССКИЙ КОЖЕВЕННЫЙ ЗАВОДЪ

ԹԻՖԼԻՍԵԱՆ ԿԱՇՈՒ ԳՈՐԾԱԲԱՆ

Տառօժէննայա փողոցի վրա Յունաց եկեղեցու դիմաց տուն № 22
Պատիւ ունի յայտնելու պ. պ. վաճառս սկաններին և սկա ւողներին, որ այդ գործաւում գործվաւմ են և նորա մէջ միշտ ուժ քանակութեալիք դանդում են ամեն առաջ Շիներ կօշխների, թամբերի, կառքերի արուեստների համար և նոյնպէս հում կաշխներ։
Մէծ քանակութեամբ վաճառելը կատարվում է գործարանի կանոօպայում, որտեղ դունվում են և պատուելներ։ Մաս մաս ծախւլում է Սիօնի մայր եկեղեցու դիմաց նվող մազաղինում։

գործարկում է գործարնի կանոնայում, որտեղ
դունվում են և պատռելներ։ Մաս մաս ծախշում է Սիօնի մայր եկեղեցու դիմայ
նվող մագաղինում։

25—24 (2)

ՍԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ աւարտած գիմ-
զիական կուրսը պատրաստում է երեխա-
յին ամեն տեսակ ուսումնարանների հա-
րս։ Հասցեն կարելի է իմանալ ԿԵՆՏՐՈՆԱ-
Ն ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՅՈՒՄ, Պ. ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ
ԼԿԵՐԵՈՒՄ։

1—2

ՄԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅ-ՔՈՀԱՆՈՅ, որ իր ու-
մբ ստացել է ներսիսեան Գպրոցում, ուր
ունի ուսուցչի պաշտօն, դնալով ամառա-
կօջօր՝ ԿԸ ՏԱՅ ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՈՒԻ ԳԱՍԵՐ.
Ակացողները կարող են հարցնել Կօջօրի
որ եկեղեցու սենեակներում։

2—3

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՅՈՒՄ ԱՐ-
ԾՐՈՒՆՈՒ ԳԱԼՎԵՐԵՈՒՄ, ծախսում են ի միջի
այլոց հետեւեալ հայերէն նոր գրքերը։

1. Փռքրիկ ԺՂԴՈՎԱԴ ական ԱՅՐԲ են ա-
րան գիւղական ուսումնարանների համար, գինն
է 5 կոպ. գումարով առնողներին զիջումն կը լինի.
2. Գէորգ Բարխուդարեանի նոր թարգմանու-
թիւնները՝ Դօն Կարլոս, Նաթան ի մաս-
ուն և Օրլէանի Կոյս, իւրաքանչիւրը
60-ական կօպ.
3. Դօն-Քիշօտ Լամանշեցի թարգ. 8.
Առաքելեանի, գինն է 70 կոպ.
4. Լեոնի Վիշտը՝ Շահ-Ազիզեանի գինն է
1 թ. 25 կ. Ճանապարհի ծախսը գնողների վրա է։

ԿԻՐ կարելի է ստանալ ամեն ժամանակ կիայում, նիկոլահվակի փողոցի վրա Վ. Լ. տկօվի և ընկ. ապիրտի պահեստին կից: № 44:

յայտնում է որ վարչութեան ներկայութեամբ յունիսի 21-ին կը լինի ԱՃՈՒՐԴ առանց ԿՐԿ-ՆԱՃՈՒՐԴԻ, Կուկիայում գտնվող քաղաքային հողը կապալով տալու համար, վարչութեան մեջ ունեցած պայմաններին համեմատ, ԵՐԵՔ ՏԱՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՏԵ

Только что возвратившись изъ заграницы привезъ съ собою большой выборъ разныхъ карманныхъ золотыхъ и серебряныхъ ЧАСОВЪ ремонтуаровъ различныхъ системъ, какъ-то, репитирныхъ (Répétition à minutes) съ календарями (à quantième) докторскіе часы (Secondes indépendantes) и т. д. Выборъ слѣдланъ мною у лучшихъ женевскихъ фабрикъ, изъ той самой партіи которая была отправлена на Парижскую всемирную выставку; за вѣрность хода часовъ магазинъ гарантиуетъ.

Большой выборъ рѣзныхъ золотыхъ, бриліантовыхъ и серебр. вещей очень изящная работа; не смотря на курсъ, цѣны умѣренныя.

Дворцовая улица № 3.

(332) 5—5.

МАГАЗИНЪ С. КАЦВ.

Ա 8 8

ԹԻՖԼԻՍ 1878.

ՓՕՍ

ԲԺՇԿԱՆՈՑ

Ամեն տեսակ թէ նա-
մակներ, թէ լրագիրներ և
թէ ծանր փօստ ամեն տեղ
ուղարկելու, ընդունվում
են ամեն օր, առաւտեան

8 ժամից մինչև 1 և կէսօրից
յետոյ 3 ժամից մինչև 7:
Խակ կիրակի օրերը հասա-
ռակ նամակներ մինչև 10
ժամ առաւտեան և 3—7
երեկոյեան:

Ո ուսաստանից և
լ ր տ ա ս ա հ մ ա ն ի ց և
հօստը ստացվումէ թիք-
իսում ամեն օր, Բ ա-
ռուի տրակտից՝ երեք-
արթի և շաբաթ օրերը:
Ի և անի տրակտից՝ եր-
ռուշաբթի, հինգամբթի և
աբաթ: Փօթիթի փլի-
քան երկաթուղուց
մեն օր: Նուխու տրակ-
տից՝ չորեքշաբթի և կի-
ակի, Բ ելի կլիւչի տը-
ակտից՝ երեքշաբթի և շա-
մթ:

Կոպ.

ՆԱՐԱԿԱՆԵՐ

աց նամակը արտէ	4
ուսաստան և Աւ- օպայի բոլոր երկիր- երը նամակը արտէ	8
մէրիկա	8
արսկաստան	8
նղկաստան	70
ուսաստան	27

«ՄՇԱԿԻ» ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

—ԵՐԵՒԱՆ. Երևանցի. Նամա-
կի վերջին մասը չը տպեցինք,
որովհետեւ խմբագրութեանը յայ-
տնի է, որ ծխական ուսումնա-
րանները առաջ ձեր առաջար-
կած ձևով էին կառավարվում
և ողորմելի դրութեան մէջ էին:
Եթէ լաւ մտածէք, ինքներդ կը
նկատէք, որ տեսուչ պ. Ս. Բ.
Ն. շատ լաւ է կարգադրել:

—ՄՕԶԴՈԿ. Գ. Է. Խորաքան-
չիւր անգամ հասցէն փոխելու
պէտք է 16 կոպ. վճարվի:

—ԴՈՒՇԵՏ. Ս. Ա. Կուղար-
կենք շարունակաբար «Մշակի»
թերթերը:

—ԳԱՆՉԱԿ. Գ. Թ. Զեր նա-
մակը զեռ չենք կարգացել, տը-
պելու մասին ոչինչ չենք կարող
ասել:

—ԲԵՐԵՒՆ. Ա. Ա. Ստացանք
նամակը:

— 10 —